

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 14. oktobrī
(OR. en)

13625/22

Starpiestāžu lieta:
2022/0334(NLE)

FREMP 212
JAI 1320
COVID-19 166
FRONT 368
MI 747
SAN 563
TRANS 645
IPCR 96
COCON 54

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2022. gada 14. oktobris
Saņēmējs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 681 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES IETEIKUMS, ar ko groza lēmumu (ES) 2022/107 par koordinētu pieeju drošas brīvas pārvietošanās atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 681 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 681 *final*

Briselē, 14.10.2022.
COM(2022) 681 final

2022/0334 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES IETEIKUMS,

**ar ko groza Ieteikumu (ES) 2022/107 par koordinētu pieeju drošas brīvas pārvietošanās
atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Kad Komisija 2021. gada 25. novembrī pieņēma priekšlikumu, kas vēlāk kļuva par Padomes Ieteikumu (ES) 2022/107 par koordinētu pieeju drošas brīvas pārvietošanās atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā¹, epidemioloģiskā situācija saistībā ar Covid-19 pandēmiju ievērojami atšķīrās no situācijas pašlaik. Tobrīd Savienībā joprojām bija izplatīts bažas raisošais delta variants. Vairāk nekā desmit mēnešus vēlāk ļoti viegli pārnēsājamais omikrona variants dažādu apakšvariantu veidā ir kļuvis par dominējošo variantu Savienībā².

Omikrons ir mazāk smags nekā iepriekš novērotais delta variants, ko vismaz daļēji var saistīt ar vakcinācijas un iepriekšējās inficēšanās aizsargājošo iedarbību³. Tā rezultātā un apvienojumā ar šo augstāko aizsardzības līmeni spiediens uz veselības aprūpes sistēmām pašlaik joprojām ir pārvaldāms pat tādu īslaicīgu infekcijas saasinājumu laikā, kāds bija vilnis, ko izraisa omikrona BA.4 un BA.5 apakšvarianti, kuri novēroti 2022. gada vasarā.

Kā Komisija ir pastāvīgi uzsvērusi, brīvas pārvietošanās ierobežojumi, kas ieviesti, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, nedrīkst pārsniegt sabiedrības veselības aizsardzībai absolūti nepieciešamo. Kā norādīts 1. un 2. punktā Padomes Ieteikumā (ES) 2022/107, visi šādi ierobežojumi saskaņā ar nepieciešamības un proporcionālītātes principu būtu jāatceļ, tiklīdz to ļauj epidemioloģiskā situācija. Līdz 2022. gada augustam dalībvalstis bija atcēlušas visus pasākumus, kas ietekmē personu brīvu pārvietošanos Savienībā, tostarp prasību, lai ceļotājiem būtu ES digitālais Covid sertifikāts.

Lai atspoguļotu pašreizējo situāciju, Komisija ierosina pielāgot Ieteikumā (ES) 2022/107 izklāstīto pieeju. Jo īpaši ieteikumā būtu jāuzsver, ka šajā pandēmijas posmā dalībvalstīm principā nebūtu jānosaka nekādi ar pandēmiju saistīti personu brīvas pārvietošanās ierobežojumi sabiedrības veselības apsvērumu dēļ. 2022. gada vasaras vilnis uzskatāmi parāda, ka vīrusa intensīva cirkulācija pēc jauna bažas raisoša variantā parādīšanās ne vienmēr rada būtisku spiedienu uz valstu veselības aprūpes sistēmām. Tas uzsver, cik svarīga ir piesardzīga pieeja, apsverot ceļošanas ierobežojumu ieviešanu, pamatojoties uz gadījumu skaitu vai jauna variantā esību.

Vienlaikus, kā Komisija norādīja savā 2022. gada 2. septembra paziņojumā⁴, globālā Covid-19 pandēmija vēl nav beigusies. Nevar izslēgt jaunus infekciju viļņus, kas varētu izraisīt epidemioloģiskās situācijas pasliktināšanos, tostarp jauna bažas raisoša variantā rašanos. Kā 2022. gada 7. oktobrī ziņoja Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC), epidemioloģiskā aina liecina, ka lielākajā daļā dalībvalstu vīrusa pārnese pieaug, tomēr nekas neliecina par izmaiņām cirkulējošo variantu izplatīšanā⁵. Tāpēc Komisija aicināja dalībvalstis turpināt koordinēt sagatavotības centienus visā Savienībā. Šo centienu ietvaros Eiropas Parlaments un Padome 2022. gada 29. jūnijā pagarināja Regulas (ES) 2021/953 par ES digitālo Covid sertifikātu piemērošanas termiņu līdz 2023. gada 30. jūnijam⁶.

¹ OV L 18, 27.1.2022., 110. lpp.

² <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

³ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/latest-evidence/clinical>

⁴ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai –ES reakcija uz COVID-19: gatavošanās 2023. gada rudenim un ziemai (COM(2022) 452 final).

⁵ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/country-overviews>

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1034 (2022. gada 29. jūnijs), ar ko groza Regulu (ES) 2021/953 par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES

ES digitālā Covid sertifikāta satvara pagarināšana nodrošina, ka Savienības iedzīvotāji var turpināt gūt labumu no sadarbībspējīgiem un savstarpēji atzītiem Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātiem situācijās, kad dalībvalstis varētu uzskatīt par nepieciešamu uz laiku atjaunot konkrētus brīvas pārvietošanās ierobežojumus, kuru pamatā ir sabiedrības veselības aizsardzības apsvērumi. Vienlaikus ir svarīgi uzsvērt, ka Regula (ES) 2021/953 nekādā veidā neuzliek dalībvalstīm pienākumu saistībā ar brīvas pārvietošanās īstenošanu pieprasīt vakcinācijas, testa vai pārslimošanas statusa apliecinājumu⁷.

Ja, reaģējot uz epidemioloģiskās situācijas būtisku pasliktināšanos, kāda dalībvalsts uzskata, ka brīvas pārvietošanās ierobežojumi tomēr ir nepieciešami, lai aizsargātu sabiedrības veselību, un tie ir samērīgi, minētajiem ierobežojumiem būtu jāaprobežojas ar prasību, ka ceļotājiem ir jābūt derīgam ES digitālajam Covid sertifikātam. Lai noteiktu, vai situācija būtu jākvalificē kā epidemioloģiskās situācijas būtiska pasliktināšanās, dalībvalstīm jo īpaši būtu jāņem vērā Covid-19 radītais spiediens uz to veselības aprūpes sistēmu, jo īpaši attiecībā uz stacionārās aprūpes pacientu uzņemšanu slimnīcās un intensīvās terapijas nodaļās un to skaitu. Šajā sakarā ECDC publicē attiecīgos datus par epidemioloģiskās situācijas attīstību⁸.

Dalībvalstīm būtu arī jānovērtē, vai šādiem ierobežojumiem, visticamāk, būs pozitīva ietekme uz epidemioloģisko situāciju, tostarp ievērojami samazināsies slogs, kas gulstas uz valstu veselības aprūpes sistēmām, ņemot vērā to, ka vietējie faktori parasti ir spēcīgāki epidemioloģiskās situācijas virzītājspēki nekā pārrobežu ceļošana. Šādās situācijās Covid-19 izplatīšanos efektīvi palēnina vietējā līmenī īstenoti nefarmaceitiski pasākumi, piemēram, masku valkāšana, telpu vēdināšana un fiziska distancēšanās, nevis pārvietošanās ierobežojumi, ja šos pasākumus īsteno agri un visaptveroši un ja sabiedrība tos pietiekami ievēro⁹.

Attiecībā uz iespējamo prasību par derīgu ES digitālo Covid sertifikātu ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/1034 ieviestie grozījumi¹⁰ būtu jāatspoguļo Ieteikumā (ES) 2022/107. Pirmkārt, būtu jāprecizē, ka nolūkā atcelt brīvas pārvietošanās ierobežojumus citas dalībvalstis var akceptēt ES digitālos Covid sertifikātus, kas izdoti personām, kuras piedalās Covid-19 vakcīnu klīniskajos izmēģinājumos. Lai atvieglotu to Savienības pilsoņu brīvas pārvietošanās īstenošanu, kuri saņēmuši Covid-19 vakcīnu, kurai ir pabeigta procedūra iekļaušanai PVO ārkārtas lietojuma sarakstā, dalībvalstīm būtu arī jāiesaka akceptēt ES

digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā (OV L 173, 30.6.2022., 37. lpp.). Vienlaikus ar minēto regulu tika pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1035 (2022. gada 14. jūnijs), ar ko groza Regulu (ES) 2021/954 par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas Covid-19 pandēmijas laikā likumīgi uzturas vai dzīvo dalībvalstu teritorijā (OV L 173, 30.6.2021., 46. lpp.).

⁷ Skatīt arī Regulas (ES) 2021/953 14. apsvērumu: “Šīs regulas nolūks ir veicināt proporcionalitātes un nediskriminēšanas principa piemērošanu attiecībā uz brīvas pārvietošanās ierobežojumiem Covid-19 pandēmijas laikā, vienlaikus nodrošinot sabiedrības veselības aizsardzību augstā līmenī. Tā nebūtu jāsaprot kā tāda, kas atvieglo vai veicina brīvas pārvietošanās ierobežojumu vai citu pamattiesību ierobežojumu pieņemšanu sakarā ar Covid-19 pandēmiju, ņemot vērā to postošās sekas Savienības iedzīvotājiem un uzņēmumiem (...)”.

⁸ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/country-overviews>

⁹ Skatīt arī Komisijas Paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejai, un Reģionu komitejai “Covid-19. ES gatavības un reaģēšanas uzturēšana: nākotnes perspektīva” (COM/2022/190 final).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1034 (2022. gada 29. jūnijs), ar ko groza Regulu (ES) 2021/953 par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā (OV L 173, 30.6.2022., 37. lpp.).

digitālos Covid sertifikātus, kas izdoti pēc šādu vakcīnu ievadīšanas. Turklāt testēšanas un pārslimošanas sertifikātus tagad var izdot, pamatojoties uz laboratorijas antigēna testiem.

Konkrētas ceļotāju kategorijas, ņemot vērā to īpašo situāciju vai būtiskās funkcijas, būtu jāatbrīvo no iespējamās prasības par ES digitālo Covid sertifikātu. Ņemot vērā pašreizējo drošības situāciju, ir svarīgi, lai šajā sarakstā būtu skaidri iekļauti diplomāti, starptautisku organizāciju darbinieki, starptautisku organizāciju uzaicināti cilvēki, kuru fiziska klātbūtne ir nepieciešama šo organizāciju sekmīgai darbībai, militārais personāls, humānās palīdzības darbinieki un civilās aizsardzības personāls. Sarakstā būtu jāiekļauj arī personas, uz kurām attiecas Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2022/382¹¹ 2. pants, un tam būtu jāatbilst Komisijas priekšlikumam Padomes ieteikumam par koordinētu pieeju ceļošanai uz Savienību Covid-19 pandēmijas laikā¹². Tajā pašā laikā tam nebūtu jāliedz dalībvalstīm piedāvāt vakcināciju un testēšanu šīm personu kategorijām.

Lai varētu ātri reaģēt uz jauniem SARS-CoV-2 variantiem, būtu jā saglabā ārkārtas apturēšanas procedūra, kas ļauj veikt pasākumus papildus ES digitālajam Covid sertifikātam. Lai to saskaņotu ar iepriekš izklāstītajām izmaiņām, būtu jāprecizē, ka ārkārtas apturēšanas procedūru varētu izmantot, reaģējot uz jauna bažas raisoša vai uzmanību prasoša SARS-CoV-2 varianta parādīšanos, ar mērķi palēnināt tā izplatīšanos, ieviešot ceļošanas ierobežojumus un šādi iegūstot laiku, lai piesaistītu papildu kapacitāti slimnīcās un aktivizētu vakcīnu izstrādi. To varētu izmantot arī situācijās, kad epidemioloģiskā situācija strauji un smagi pasliktinās tādā veidā, kas liecina par jauna bažas raisoša vai uzmanību prasoša SARS-CoV-2 varianta parādīšanos.

Ja dalībvalsts ievieš prasību uzrādīt derīgu ES digitālo Covid sertifikātu vai ja tā veic papildu pasākumus saskaņā ar ārkārtas apturēšanas procedūru, tai būtu ātri jāinformē Komisija un citas dalībvalstis, izmantojot integrēto krīzes situāciju politiskās reaģēšanas (*IPCR*) tīklu, un jāsniedz informācija par šādu ceļošanas ierobežojumu iemesliem, paredzamo ietekmi, stāšanos spēkā un ilgumu. Tajā būtu jāiekļauj informācija par to, kāpēc šādu ceļošanas ierobežojumu ieviešana atbilst nepieciešamības un proporcionālītātes principiem, piemēram, attiecīgās dalībvalsts īpašā ģeogrāfiskā stāvokļa vai valsts veselības aprūpes sistēmas īpašās neaizsargātības dēļ.

Lai iegūtu savlaicīgu, būtisku un reprezentatīvu informāciju par bažas raisošu vai uzmanību prasošu SARS-CoV-2 variantu rašanos un cirkulāciju, dalībvalstīm būtu jānovērtē dažādu SARS-CoV-2 variantu aprīti kopienā, izvēloties reprezentatīvus paraugus sekvencēšanai, veicot ģenētisko raksturojumu un ziņojot par variantu tipizācijas rezultātiem saskaņā ar *ECDC* publicētajiem sekvencēšanas norādījumiem¹³.

Joprojām ir svarīgi nodrošināt, lai informācija par visiem jaunajiem pasākumiem būtu publiski pieejama pēc iespējas ātrāk. Kā minēts Komisijas 2022. gada 2. septembra paziņojumā, dalībvalstīm būtu jādara viss iespējamais, lai nodrošinātu, ka iespējamie ceļotāji ir labi informēti par iespējamiem ceļošanas ierobežojumiem, ar kuriem viņi var saskarties, ierodoties citā dalībvalstī. Tīmekļa platforma *Re-Open EU*¹⁴ joprojām ir galvenais atsaucē punkts ikvienam, kas ceļo ES.

¹¹ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2022/382 (2022. gada 4. marts), ar ko Direktīvas 2001/55/EK 5. panta nozīmē konstatē no Ukrainas pārvietoto personu masveida pieplūduma esamību un nosaka pagaidu aizsardzības ieviešanu (OV L 71, 4.3.2022., 1. lpp.).

¹² COM(2022) 680 final.

¹³ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/methods-detection-and-characterisation-sars-cov-2-variants-second-update>

¹⁴ <https://reopen.europa.eu/lv>

Komisija arī ierosina atcelt “luksofora” krāsu karti¹⁵, ko ECDC publicē kopš Padomes Ieteikuma (ES) 2020/1475¹⁶ pieņemšanas 2020. gada oktobrī. Ņemot vērā epidemioloģiskās situācijas attīstību, kartes metodika tika pielāgota 2021. gada februārī¹⁷, 2021. gada jūnijā¹⁸ un 2022. gada janvārī¹⁹. Tās jaunākais atjauninājums, kurā izmantots 14 dienu paziņoto gadījumu rādītājs, kas svērts atkarībā no vakcinācijas rādītāja, tika balstīts uz pieredzi ar delta variantu. Tomēr, ņemot vērā augsto inficēšanās gadījumu skaitu, ko izraisīja omikrona variants, liela daļa kartes bija iezīmēta kā “tumši sarkana”, neraugoties uz to, ka visas dalībvalstis ir atcēlušas savus brīvas pārvietošanās ierobežojumus. Turklāt, tā kā dalībvalstis pielāgoja savus testēšanas režīmus, vairāki reģioni tika attēloti “tumši pelēkā” krāsā, jo paziņotie testēšanas rādītāji bija zemāki par Ieteikumā (ES) 2022/107 noteikto robežvērtību. Šī pārvirze testēšanas stratēģijā, kas paredz izmantot sabiedrību reprezentējošus paraugus, tuvākajā nākotnē nemainīsies. Tā rezultātā “luksofora” krāsu karte vairs atbilstoši neattēloja epidemioloģisko situāciju Savienībā. Pēc diskusijām ar dalībvalstīm un Komisiju ECDC 2022. gada jūlijā jau uz laiku apturēja kartes publicēšanu.

Līdz ar to Komisija arī ierosina kopā ar “luksofora” krāsu karti svītrot atsauces uz īpašiem papildu pasākumiem attiecībā uz personām, kas ceļo no “tumši sarkanām” apgabaliem. Jebkurā gadījumā ECDC turpinās publicēt datus par attiecīgajiem epidemioloģiskajiem rādītājiem²⁰. Tas nodrošina pastāvīgu iespēju salīdzināt epidemioloģisko situāciju dažādos reģionos, jo īpaši epidemioloģiskās situācijas pasliktināšanās gadījumā.

Visbeidzot, papildu prasība brīvas pārvietošanās īstenošanai ir pasažieru lokalizācijas veidlapu (PLF) obligāta iesniegšana saistībā ar ceļošanu ES iekšienē kontaktu izsekošanas nolūkā. Tādējādi šāda prasība ir pamatota tikai tad, ja tā ir nepieciešama un samērīga. Jo īpaši dalībvalstīm nevajadzētu prasīt, lai PLF iesniedz ceļotāji, kas izmanto privātos transportlīdzekļus, neatkarīgi no tā, vai tie ceļo ar automobili, velosipēdu vai kājām. Tā iemesls ir tas, ka saskare ar šādiem ceļotājiem ir mazāk intensīva nekā tad, ja tie izmantotu sabiedrisko transportu, un viņi parasti zina savu ceļabiedru identitāti.

Vienlaikus, ja dalībvalstis vēlas aktivizēt pārrobežu pasažieru kontaktu izsekošanu, ir pieejami kopīgi rīki, piemēram, digitālā ES pasažieru lokalizācijas veidlapa un PLF datu apmaiņas platforma, lai apmainītos ar pasažieru datiem nolūkā uzlabot viņu kontaktu izsekošanu, vienlaikus ierobežojot slogu pasažieriem un pārvadātājiem. Lai izvairītos no vajadzības iesniegt PLF, dalībvalstis, ja iespējams saskaņā ar valsts tiesību aktiem un ievērojot datu aizsardzības noteikumus, varētu arī apsvērt esošo pasažieru datu izmantošanu kontaktu izsekošanai.

Komisija ar ECDC atbalstu turpinās regulāri pārskatīt Ieteikumu (ES) 2022/107. Vajadzības gadījumā tā ierosinās turpmākus grozījumus, ņemot vērā epidemioloģiskās situācijas attīstību.

¹⁵ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/weekly-maps-coordinated-restriction-free-movement>

¹⁶ Padomes Ieteikums (ES) 2020/1475 (2020. gada 13. oktobris) par koordinētu pieeju brīvas pārvietošanās ierobežošanai sakarā ar Covid-19 pandēmiju (OV L 337, 14.10.2020., 3. lpp.).

¹⁷ Padomes Ieteikums (ES) 2021/119 (2021. gada 1. februāris), ar ko groza Ieteikumu (ES) 2020/1475 par koordinētu pieeju brīvas pārvietošanās ierobežošanai sakarā ar Covid-19 pandēmiju (OV L 36I, 2.2.2021., 1. lpp.).

¹⁸ Padomes Ieteikums (ES) 2021/961 (2021. gada 14. jūnijs), ar ko groza Ieteikumu (ES) 2020/1475 par koordinētu pieeju brīvas pārvietošanās ierobežošanai sakarā ar Covid-19 pandēmiju (OV L 213I, 16.6.2021., 1. lpp.).

¹⁹ Ieteikums (ES) 2022/107.

²⁰ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/country-overviews>

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šis ieteikums kalpo spēkā esošo noteikumu īstenošanas vajadzībām, kuri saistīti ar pārvietošanās brīvības ierobežojumiem sabiedrības veselības apsvērumu dēļ.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis ieteikums ir saskaņā ar citām Savienības politikas jomām, ieskaitot tās, kas attiecas uz sabiedrības veselību un robežkontroles veikšanu pie iekšējām robežām.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Līgums par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 21. panta 2. punkts, 168. panta 6. punkts un 292. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

LESD 292. pants ļauj Padomei pieņemt ieteikumus. Saskaņā ar šo noteikumu Padome rīkojas pēc Komisijas priekšlikuma tajos gadījumos, kad Līgumos ir paredzēts, ka Padome pieņem lēmumus pēc Komisijas priekšlikuma.

Šis pants ir piemērojams šajā konkrētajā situācijā, jo ir nepieciešama konsekventa pieeja, lai izvairītos no traucējumiem, kurus rada vienpusēji un nepietiekami koordinēti pasākumi, kas ierobežo brīvu pārvietošanos Savienībā. LESD 21. panta 1. punktā ir noteikts, ka ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs, ievērojot Līgumos noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī to īstenošanai paredzētos pasākumus. Ja izrādās, ka šā mērķa sasniegšanai ir vajadzīga Savienības rīcība, Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru var pieņemt noteikumus, lai sekmētu šo tiesību īstenošanu.

Saskaņā ar LESD 168. panta 6. punktu Padome pēc Komisijas priekšlikuma var pieņemt arī ieteikumus augsta cilvēku veselības aizsardzības līmeņa nodrošināšanai, nosakot un īstenojot visu Savienības politiku un darbības.

- **Proporcionalitāte**

Vienpusēju vai nekoordinētu pasākumu noteikšana varētu radīt brīvas pārvietošanās ierobežojumus, kas ir nekonsekventi un sadrumstaloti, tādējādi Savienības pilsoņiem radot nenoteiktību par viņu tiesību īstenošanu. Šis priekšlikums paredz samērīgus izvirzītā mērķa sasniegšanas pasākumus, kas nepārsniedz nepieciešamo.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Priekšlikumā ņemtas vērā regulārās diskusijas ar dalībvalstīm, pieejamā informācija par epidemioloģiskās situācijas attīstību un attiecīgie pieejamie zinātniskie pierādījumi.

- **Ietekmes novērtējums**

Neattiecas

- **Pamattiesības**

Pārvietošanās brīvība ir pamattiesības, kas nostiprinātas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 45. pantā. Ievērojot samērīguma principu, ierobežojumus drīkst noteikt tikai tad, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst Savienības mērogā atzītiem vispārējās nozīmes mērķiem vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības. Hartas 21. pants, ievērojot Līgumu piemērošanas jomu, aizliedz jebkādu diskrimināciju pilsonības dēļ.

Pārvietošanās brīvības ierobežojumiem Savienībā, kuri ir atzīti par attaisnojamiem sabiedrības veselības aizsardzības apsvērumu dēļ, jābūt nepieciešamiem, samērīgiem un balstītiem uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem. Tiem ir jāspēj nodrošināt izvirzītā mērķa sasniegšanu, un tie nedrīkst pārsniegt šā mērķa sasniegšanai nepieciešamo.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nav.

5. CITI ELEMENTI

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ieteikumā (ES) 2022/107 tiek ierosinātas šādas izmaiņas:

- ar pandēmiju saistītu brīvas pārvietošanās ierobežojumu (tostarp pienākumam, ka personai jābūt ES digitālajam Covid sertifikātam) neesībai vajadzētu būt normai.
- Ja, reaģējot uz epidemioloģiskās situācijas būtisku pasliktināšanos, brīvas pārvietošanās ierobežojumi tomēr ir nepieciešami, lai aizsargātu sabiedrības veselību, un samērīgi, tie būtu jāattiecinā tikai uz prasību, ka personai ir jābūt ES digitālajam Covid sertifikātam, un no ierobežojumiem būtu jāatbrīvo ceļotāji ar būtisku ceļošanas iemeslu, bērni un pārrobežu darba ņēmēji. Ja dalībvalsts ievieš šādus ierobežojumus, tai būtu ātri jāsniedz Komisijai un citām dalībvalstīm informācija par iemesliem, paredzamo ietekmi, stāšanos spēkā un ilgumu un tie būtu jāatceļ, tiklīdz to ļauj epidemioloģiskā situācija. Šādi ierobežojumi būtu jāapspriež integrētajā krīzes situāciju politiskās reaģēšanas (*IPCR*) tīklā, tostarp, lai nodrošinātu atbilstību noteikumiem par ceļošanu no trešām valstīm.
- Dalībvalstīm būtu jāakceptē vakcinācijas sertifikāti, kas izdoti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 attiecībā uz Covid-19 vakcīnu, kurai ir pabeigta procedūra iekļaušanai PVO ārkārtas lietojuma sarakstā. Dalībvalstis varētu akceptēt arī vakcinācijas sertifikātus, kas izsniegti klīnisku izmēģinājumu dalībniekiem saskaņā ar Regulas (ES) 2021/953 5. panta 5. punktu.
- Punkts par testa sertifikātiem ietver arī sertifikātus, kuru pamatā ir laboratoriski antigēna testi, kas iekļauti ES kopējā Covid-19 antigēna testu sarakstā, kā paredzēts Regulā (ES) 2021/953.
- Punkts par pārslimošanas sertifikātiem attiecas tikai uz mijnorādi uz Regulu (ES) 2021/953, ņemot vērā arī iespēju izdot šādus sertifikātus, pamatojoties uz antigēna testiem, kas ieviesti ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2022/256²¹.
- Personu ar būtisku ceļošanas iemeslu sarakstā būtu jāiekļauj arī diplomāti, starptautisko organizāciju darbinieki vai to uzaicinātās personas, militārais personāls,

²¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2022/256 (2022. gada 22. februāris), ar ko attiecībā uz pārslimošanas sertifikātu izdošanu, pamatojoties uz ātrajiem antigēna testiem, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/953 (OV L 42, 23.2.2022., 4. lpp.).

humānās palīdzības darbinieki, civilās aizsardzības personāls un personas, uz kurām attiecas Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2022/382 2. pants, un tam būtu jāatbilst sarakstam, kas paredzēts Padomes ieteikumā par ceļošanu no trešām valstīm.

- Papildu pasākumus varētu veikt ārkārtas apturēšanas procedūras ietvaros, lai nodrošinātu koordinētu pieeju, saskaroties ar jauna bažas raisoša vai uzmanību prasoša SARS-CoV-2 variantu parādīšanos.
- Dalībvalstīm būtu jānovērtē dažādu SARS-CoV-2 variantu cirkulācija kopienā, izvēloties reprezentatīvus paraugus sekvencēšanai, veicot ģenētisko raksturojumu un ziņojot par variantu tipizācijas rezultātiem saskaņā ar ECDC publicētajiem sekvencēšanas norādījumiem.
- Ja dalībvalsts iedarbina ārkārtas apturēšanas procedūru, reaģējot uz jauna bažas raisoša vai uzmanību prasoša SARS-CoV-2 variantu parādīšanos, tai nebūtu jāpieprasa, lai karantīnu vai pašizolāciju ievēro ceļotāji, kuri veic būtiskas funkcijas vai kuriem ir būtiska vajadzība ceļot, vai kuri ir pārrobežu darba ņēmēji.
- ES “luksofora” krāsu karti, kas izklāstīta ieteikuma pielikumā, un attiecīgās atsaucēs 17.–19. punktā dzēš, tostarp attiecīgās atsaucēs uz “tumši sarkanajiem” apgabaliem.
- Punkts par *PLF* ir pielāgots, lai to saskaņotu ar Komisijas 2022. gada 2. septembra paziņojumu un lai ieteiktu dalībvalstīm neprasīt *PLF* iesniegšanu ceļošanai ar privātu transportu vai kājām.

Priekšlikums

PADOMES IETEIKUMS,

ar ko groza Ieteikumu (ES) 2022/107 par koordinētu pieeju drošas brīvas pārvietošanās atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 21. panta 2. punktu, 168. panta 6. punktu un 292. panta pirmo un otro teikumu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Padome 2022. gada 25. janvārī pieņēma Ieteikumu (ES) 2022/107 par koordinētu pieeju drošas brīvas pārvietošanās atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā un ar ko aizstāj Ieteikumu (ES) 2020/1475¹. Ieteikumā (ES) 2022/107 attiecībā uz brīvas pārvietošanās ierobežojumiem, kas saistīti ar Covid-19 pandēmiju, ir ievērota uz personu balstīta pieeja, kas paredz, ka personai, kurai ir derīgs sertifikāts, kas izdots, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/953² ("ES digitālais Covid sertifikāts"), principā nebūtu jāpiemēro papildu ierobežojumi, piemēram, testi vai karantīna, neatkarīgi no tās izbraukšanas vietas Savienībā. Personām, kurām nav derīga ES digitālā Covid sertifikāta, varētu pieprasīt, lai pirms ierašanās vai ne vēlāk kā 24 stundas pēc ierašanās tās veiktu testu. Ar Ieteikumu (ES) 2022/107 tika pielāgota arī "luksofora" krāsu kartes metodika, kas ataino epidemioloģisko situāciju reģionālā līmenī visā Savienībā un kas izveidota ar Padomes Ieteikumu (ES) 2020/1475³, un ko katru nedēļu publicē Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs.
- (2) Kad Komisija 2021. gada 25. novembrī pieņēma priekšlikumu⁴, kas vēlāk kļuva par Ieteikumu (ES) 2022/107, epidemioloģiskā situācija saistībā ar Covid-19 pandēmiju ievērojami atšķīrās no situācijas pašlaik. Tobrīd Savienībā joprojām bija izplatīts bažas raisošais delta variants. Vairāk nekā desmit mēnešus vēlāk ļoti viegli pārnēsājamais omikrona variants dažādu apakšvariantu veidā ir kļuvis par dominējošo variantu Savienībā.

¹ Padomes Ieteikums (ES) 2022/107 (2022. gada 25. janvāris) par koordinētu pieeju drošas brīvas pārvietošanās atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā un ar ko aizstāj Ieteikumu (ES) 2020/1475 (OV L 18, 27.1.2022., 110. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/953 (2021. gada 14. jūnijs) par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā (OV L 211, 15.6.2021., 1. lpp.).

³ Padomes Ieteikums (ES) 2020/1475 (2020. gada 13. oktobris) par koordinētu pieeju brīvas pārvietošanās ierobežošanai sakarā ar Covid-19 pandēmiju (OV L 337, 14.10.2020., 3. lpp.).

⁴ Priekšlikums Padomes Ieteikums par koordinētu pieeju drošas brīvas pārvietošanās atvieglošanai Covid-19 pandēmijas laikā un ar ko aizstāj Ieteikumu (ES) 2020/1475 (COM(2021) 749 final).

- (3) Omikrons ir mazāk smags nekā iepriekš novērotais delta variants, ko vismaz daļēji var saistīt ar vakcinācijas un iepriekšējās inficēšanās aizsargājošo iedarbību⁵. Tā rezultātā un apvienojumā ar šo augstāko aizsardzības līmeni, kā iemesls ir vakcinācija un iepriekšēji inficēšanās gadījumi, spiediens uz veselības aprūpes sistēmām pašlaik joprojām ir pārvaldāms pat tādu īslaicīgu infekcijas saasinājumu laikā, kāds bija vilnis, ko izraisa omikrona BA.4 un BA.5 apakšvarianti, kas novēroti 2022. gada vasarā.
- (4) Brīvas pārvietošanās ierobežojumi, kas ieviesti, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, nedrīkst pārsniegt sabiedrības veselības aizsardzībai absolūti nepieciešamo. Kā norādīts 1. un 2. punktā Padomes Ieteikumā (ES) 2022/107, visi šādi ierobežojumi saskaņā ar nepieciešamības un proporcionālītātes principu būtu jāatceļ, tiklīdz to ļauj epidemioloģiskā situācija. Līdz 2022. gada augustam visas dalībvalstis bija atcēlušas visus pasākumus, kas ietekmē personu brīvu pārvietošanos Savienībā, tostarp prasību, lai ceļotājiem būtu ES digitālais Covid sertifikāts.
- (5) Tāpēc Ieteikumā (ES) 2022/107 izklāstītā pieeja būtu jāpielāgo. Jo īpaši minētais ieteikums būtu jāgroza, lai noteiktu, ka dalībvalstīm principā nebūtu jānosaka nekādi ar pandēmiju saistīti personu brīvas pārvietošanās ierobežojumi sabiedrības veselības apsvērumu dēļ. 2022. gada vasaras vilnis uzskatāmi parāda, ka vīrusa intensīva cirkulācija pēc jauna bažas raisoša variantā parādīšanās ne vienmēr rada būtisku spiedienu uz valstu veselības aprūpes sistēmām. Tas uzsver, cik svarīga ir piesardzīga pieeja, apsverot personu brīvas pārvietošanās ierobežojumu ieviešanu, pamatojoties uz gadījumu skaitu vai jauna variantā esību.
- (6) Vienlaikus globālā Covid-19 pandēmija vēl nav beigusies. Nevar izslēgt jaunus infekciju viļņus, kas varētu izraisīt epidemioloģiskās situācijas pasliktināšanos, tostarp jauna bažas raisoša variantā rašanos. Tāpēc ir svarīgi turpināt koordinēt sagatavotības centienus visā Savienībā. Šo centienu ietvaros Eiropas Parlaments un Padome 2022. gada 29. jūnijā pagarināja Regulas (ES) 2021/953 par ES digitālo Covid sertifikātu piemērošanas termiņu līdz 2023. gada 30. jūnijam.
- (7) ES digitālā Covid sertifikāta satvara pagarināšana nodrošina, ka Savienības iedzīvotāji var turpināt gūt labumu no sadarbībspējīgiem un savstarpēji atzītiem Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātiem situācijās, kad dalībvalstis varētu uzskatīt par nepieciešamu uz laiku atjaunot konkrētus brīvas pārvietošanās ierobežojumus, kuru pamatā ir sabiedrības veselības aizsardzības apsvērumi. Vienlaikus ir svarīgi uzsvērt, ka Regula (ES) 2021/953 nekādā veidā neuzliek dalībvalstīm pienākumu saistībā ar brīvas pārvietošanās īstenošanu pieprasīt vakcinācijas, testa vai pārslimošanas statusa apliecinājumu.
- (8) Ja, reaģējot uz epidemioloģiskās situācijas būtisku pasliktināšanos, kāda dalībvalsts uzskata, ka brīvas pārvietošanās ierobežojumi tomēr ir nepieciešami, lai aizsargātu sabiedrības veselību, un tie ir samērīgi, minētajiem ierobežojumiem būtu jāaprobežojas ar prasību, ka ceļotājiem ir jābūt derīgam ES digitālajam Covid sertifikātam. Jo īpaši personām, kuras ceļo Savienībā un kurām ir derīgs ES digitālais Covid sertifikāts, šādās situācijās nebūtu jāpiemēro prasība ievērot karantīnu, pašizolāciju vai papildu testēšanu. Lai noteiktu, vai situācija būtu jākvalificē kā epidemioloģiskās situācijas būtiska pasliktināšanās, dalībvalstīm jo īpaši būtu jāņem vērā Covid-19 radītais spiediens uz to veselības aprūpes sistēmu, jo īpaši attiecībā uz stacionārās aprūpes pacientu uzņemšanu slimnīcās un intensīvās terapijas nodaļās un to skaitu. Šajā sakarā Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs publicē attiecīgos datus par epidemioloģiskās situācijas attīstību.

⁵

<https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/latest-evidence/clinical>

- (9) Dalībvalstīm būtu arī jānovērtē, vai šādiem ierobežojumiem, visticamāk, būs pozitīva ietekme uz epidemioloģisko situāciju, tostarp ievērojami samazināsies slogs, kas gulstas uz valstu veselības aprūpes sistēmām, ņemot vērā to, ka vietējie faktori parasti ir spēcīgāki epidemioloģiskās situācijas virzītājspēki nekā pārrobežu ceļošana. Šādās situācijās Covid-19 izplatīšanos efektīvi palēnina vietējā līmenī īstenoti nefarmaceitiski pasākumi, piemēram, masku valkāšana, telpu vēdināšana un fiziska distancēšanās, nevis pārvietošanās ierobežojumi, ja šos pasākumus īsteno agri un visaptveroši un ja sabiedrība tos pietiekami ievēro⁶.
- (10) Attiecībā uz iespējamo prasību par derīgu ES digitālo Covid sertifikātu Regulā (ES) 2021/953 ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/1034 ieviestie grozījumi⁷ būtu jāatspoguļo Ieteikumā (ES) 2022/107. Pirmkārt, būtu norāda, ka nolūkā atcelt brīvas pārvietošanās ierobežojumus citas dalībvalstis var akceptēt ES digitālos Covid sertifikātus, kas izdoti personām, kuras piedalās Covid-19 vakcīnu klīniskajos izmēģinājumos. Lai atvieglotu to Savienības pilsoņu brīvas pārvietošanās īstenošanu, kuri saņēmuši Covid-19 vakcīnu, kurai ir pabeigta procedūra iekļaušanai PVO ārkārtas lietojuma sarakstā, dalībvalstīm ir arī jāiesaka akceptēt ES digitālos Covid sertifikātus, kas izdoti pēc šādu vakcīnu ievadīšanas. Turklāt testēšanas un pārslimošanas sertifikātus tagad var izdot, pamatojoties uz laboratorijas antigēna testiem.
- (11) Konkrētas ceļotāju kategorijas, ņemot vērā to īpašo situāciju vai būtiskās funkcijas, būtu jāatbrīvo no iespējamās prasības par ES digitālo Covid sertifikātu. Ņemot vērā pašreizējo drošības situāciju, ir svarīgi, lai šajā sarakstā būtu skaidri iekļauti diplomāti, starptautisku organizāciju darbinieki, starptautisku organizāciju uzaicināti cilvēki, kuru fiziska klātbūtne ir nepieciešama šo organizāciju sekmīgai darbībai, militārais personāls, humānās palīdzības darbinieki un civilās aizsardzības personāls. Sarakstā būtu jāiekļauj arī personas, uz kurām attiecas Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2022/382⁸ 2. pants, un tam būtu jāatbilst Padomes Ieteikumam (ES) 2022/XXXX⁹. Tajā pašā laikā tam nebūtu jāliedz dalībvalstīm piedāvāt vakcināciju un testēšanu šīm personu kategorijām.
- (12) Lai varētu ātri reaģēt uz jauniem SARS-CoV-2 variantiem, būtu jā saglabā ārkārtas apturēšanas procedūra, t. i., iespēja veikt citus pasākumus papildus prasībai par ES digitālo Covid sertifikātu. Šo ārkārtas apturēšanas procedūru varētu izmantot, reaģējot uz jauna bažas raisoša vai uzmanību prasoša SARS-CoV-2 varianta parādīšanos, ar mērķi palēnināt tā izplatīšanos, ieviešot ceļošanas ierobežojumus un šādi iegūstot laiku, lai piesaistītu papildu kapacitāti slimnīcās un aktivizētu vakcīnu izstrādi. To varētu izmantot arī situācijās, kad epidemioloģiskā situācija strauji un smagi pasliktinās tādā veidā, kas liecina par jauna bažas raisoša vai uzmanību prasoša SARS-CoV-2 varianta parādīšanos.

⁶ Skatīt arī Komisijas Paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejai, un Reģionu komitejai "Covid-19. ES gatavības un reaģēšanas uzturēšana: nākotnes perspektīva" (COM/2022/190 final).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1034 (2022. gada 29. jūnijs), ar ko groza Regulu (ES) 2021/953 par sadarbībspējīgu Covid-19 vakcinācijas, testa un pārslimošanas sertifikātu (ES digitālais Covid sertifikāts) izdošanas, verifikācijas un akceptēšanas satvaru nolūkā atvieglot brīvu pārvietošanos Covid-19 pandēmijas laikā (OV L 173, 30.6.2022., 37. lpp.).

⁸ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2022/382 (2022. gada 4. marts), ar ko Direktīvas 2001/55/EK 5. panta nozīmē konstatē no Ukrainas pārvietoto personu masveida pieplūduma esamību un nosaka pagaidu aizsardzības ieviešanu (OV L 71, 4.3.2022., 1. lpp.).

⁹ Padomes Ieteikums (ES) 2022/XXX par koordinētu pieeju ceļošanai uz Savienību Covid-19 pandēmijas laikā un ar ko aizstāj Ieteikumu (ES) 2020/912 (OV L XX, Y.Z.2022., XX. lpp.).

- (13) Ja dalībvalsts ievieš prasību uzrādīt derīgu ES digitālo Covid sertifikātu vai ja tā veic papildu pasākumus saskaņā ar ārkārtas apturēšanas procedūru, tai būtu ātri jāinformē Komisija un citas dalībvalstis, izmantojot integrēto krīzes situāciju politiskās reaģēšanas (*IPCR*) tīklu, un jāsniedz informācija par šādu ceļošanas ierobežojumu iemesliem, paredzamo ietekmi, stāšanos spēkā un ilgumu. Tajā būtu jāiekļauj informācija par to, kāpēc šādu ceļošanas ierobežojumu ieviešana atbilst nepieciešamības un proporcionālītātes principiem, piemēram, attiecīgās dalībvalsts īpašā ģeogrāfiskā stāvokļa vai valsts veselības aprūpes sistēmas īpašās neaizsargātības dēļ. Tam būtu arī jānodrošina atbilstība noteikumiem par ceļošanu no trešām valstīm.
- (14) Lai iegūtu savlaicīgu, būtisku un reprezentatīvu informāciju par bažas raisošu vai uzmanību prasošu SARS-CoV-2 variantu rašanos un cirkulāciju, dalībvalstīm būtu jānovērtē dažādu SARS-CoV-2 variantu aprīte kopienā, izvēloties reprezentatīvus paraugus sekvenčēšanai, veicot ģenētisko raksturojumu un ziņojot par variantu tipizācijas rezultātiem saskaņā ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra publicētajiem sekvenčēšanas norādījumiem¹⁰.
- (15) Joprojām ir svarīgi nodrošināt, lai informācija par visiem jaunajiem pasākumiem būtu publiski pieejama pēc iespējas ātrāk. Kā minēts Komisijas 2022. gada 2. septembra paziņojumā¹¹, dalībvalstīm būtu jādara viss iespējamais, lai nodrošinātu, ka iespējamie ceļotāji ir labi informēti par iespējamajiem ceļošanas ierobežojumiem, ar kuriem viņi var saskarties, ierodoties citā dalībvalstī. Tīmekļa platforma *Re-Open EU* joprojām ir galvenais atsaucē punkts ikvienam, kas ceļo ES.
- (16) Ir lietderīgi pārtraukt “luksofora” krāsu kartes darbību, ko kopš Ieteikuma (ES) 2020/1475 pieņemšanas 2020. gada oktobrī ir publicējis Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs. Ņemot vērā epidemioloģiskās situācijas attīstību, kartes metodika tika pielāgota vairākas reizes. Tās jaunākais atjauninājums, kurā izmantots 14 dienu paziņoto gadījumu rādītājs, kas svērts atkarībā no vakcinācijas rādītāja, tika balstīts uz pieredzi ar delta variantu. Tomēr, ņemot vērā augsto inficēšanās gadījumu skaitu, ko izraisīja omikrona variants, liela daļa kartes bija iezīmēta kā “tumši sarkana”, neraugoties uz to, ka visas dalībvalstis ir atcēlušas savus brīvas pārvietošanās ierobežojumus. Turklāt, tā kā dalībvalstis pielāgoja savus testēšanas režīmus, vairāki reģioni tika attēloti “tumši pelēkā” krāsā, jo paziņotie testēšanas rādītāji bija zemāki par Ieteikumā (ES) 2022/107 noteikto robežvērtību. Šī pārvirze testēšanas stratēģijā, kas paredz izmantot sabiedrību reprezentējošus paraugus, tuvākajā nākotnē nemainīsies. Tā rezultātā “luksofora” krāsu karte vairs atbilstoši neattēloja epidemioloģisko situāciju Savienībā. Pēc diskusijām ar dalībvalstīm un Komisiju Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs 2022. gada jūlijā jau uz laiku apturēja kartes publicēšanu.
- (17) Līdz ar to atsaucē uz īpašiem papildu pasākumiem attiecībā uz personām, kas ceļo no “tumši sarkanajiem” apgabaliem, būtu jāsvīturo no Ieteikuma (ES) 2022/107 kopā ar atsauci uz “luksofora” krāsu karti.
- (18) Papildu prasība brīvas pārvietošanās īstenošanai ir pasažieru lokalizācijas veidlapu (*PLF*) obligāta iesniegšana saistībā ar ceļošanu ES iekšienē kontaktu izsekošanas nolūkā. Tādējādi šāda prasība ir pamatota tikai tad, ja tā ir nepieciešama un samērīga.

¹⁰ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/methods-detection-and-characterisation-sars-cov-2-variants-second-update>

¹¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai –ES reakcija uz COVID-19: gatavošanās 2023. gada rudenim un ziemai (COM(2022) 452 final).

Jo īpaši dalībvalstīm nevajadzētu prasīt, lai *PLF* iesniedz ceļotāji, kas izmanto privātos transportlīdzekļus, neatkarīgi no tā, vai tie ceļo ar automobili, velosipēdu vai kājām. Tā iemesls ir tas, ka saskare ar šādiem ceļotājiem ir mazāk intensīva nekā tad, ja tie izmantotu sabiedrisko transportu, un viņi parasti zina savu ceļabiedru identitāti.

- (19) Vienlaikus, ja dalībvalstis vēlas aktivizēt pārrobežu pasažieru kontaktu izsekošanu, ir pieejami kopīgi rīki, piemēram, digitālā ES pasažieru lokalizācijas veidlapa un *PLF* datu apmaiņas platforma, lai apmainītos ar pasažieru datiem nolūkā uzlabot viņu kontaktu izsekošanu, vienlaikus ierobežojot slogu pasažieriem un pārvadātājiem. Lai izvairītos no vajadzības iesniegt *PLF*, dalībvalstis, ja iespējams saskaņā ar valsts tiesību aktiem un ievērojot datu aizsardzības noteikumus, varētu arī apsvērt esošo pasažieru datu izmantošanu kontaktu izsekošanai.
- (20) Komisijai ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra atbalstu būtu jāturpina regulāri pārskatīt Ieteikumu (ES) 2022/107 un jānosūta Padomei izskatīšanai savi konstatējumi kopā ar priekšlikumu vajadzības gadījumā grozīt minēto ieteikumu,

IR PIENĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

Ieteikumu (ES) 2022/107 groza šādi:

- (1) virsrakstu “Koordinēts satvars drošas brīvas pārvietošanās veicināšanai Covid-19 pandēmijas laikā” pēc 10. punkta aizstāj ar šādu:
“Brīvas pārvietošanās koordinēts satvars Covid-19 pandēmijas laikā”;
- (2) ieteikuma 11. punktu aizstāj ar šādu:
“11. Dalībvalstīm nebūtu jānosaka nekādi ar pandēmiju saistīti ierobežojumi personu tiesībām brīvi pārvietoties sabiedrības veselības apsvērumu dēļ, izņemot situācijās, uz kurām attiecas 11.a un 22. punkts.”;
- (3) iekļauj šādu 11.a, 11.b un 11.c punktu:

“11.a Neskarot 22. punktā izklāstīto ārkārtas apturēšanas procedūru, dalībvalstij būtu jāievieš ar pandēmiju saistīti ierobežojumi personu tiesībām brīvi pārvietoties sabiedrības veselības apsvērumu dēļ tikai saskaņā ar 1.–10. punktā izklāstītajiem vispārējiem principiem un reaģējot uz epidemioloģiskās situācijas būtisku pasliktināšanos.

Lai noteiktu, vai šā punkta pirmās daļas vajadzībām situācija būtu jāuzskata par tādu, kas būtiski pasliktinās, dalībvalstīm jo īpaši būtu jāņem vērā Covid-19 radītais spiediens uz to veselības aprūpes sistēmām, jo īpaši attiecībā uz stacionārās aprūpes pacientu uzņemšanu slimnīcās un intensīvās terapijas nodaļās un to skaitu.

Pirms šādu ierobežojumu ieviešanas attiecīgajai dalībvalstij būtu jānovērtē, vai tie varētu pozitīvi ietekmēt epidemioloģisko situāciju, tostarp ievērojami samazināt valsts veselības aprūpes sistēmām radīto slogu.

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centram būtu regulāri jāsniedz dalībvalstīm un Komisijai informācija par epidemioloģiskās situācijas attīstību.

11.b. Ja dalībvalsts nosaka ierobežojumus, ievērojot 11.a punktu, ceļotājiem varētu pieprasīt vienīgi, lai tiem būtu derīgs ES digitālais Covid sertifikāts, kas izdots saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 un kas atbilst 12. punkta nosacījumiem.

Šajā sakarā būtu jāpiemēro šādas atkāpes:

- (a) atbrīvojumus no prasības par derīgu ES digitālo Covid sertifikātu, kā noteikts 16. punktā;

- (b) papildu pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar 22. punktā minēto ārkārtas apturēšanas procedūru, lai aizkavētu jaunu SARS-CoV-2 bažas raisošu vai uzmanību prasošu variantu izplatīšanos.

11.c. Ja dalībvalsts nosaka ierobežojumus saskaņā ar 11.a punktu, tai būtu ātri jāinformē Komisija un pārējās dalībvalstis, izmantojot integrēto krīzes situāciju politiskās reaģēšanas (*IPCR*) tīklu. Šajā nolūkā dalībvalstīm vajadzētu sniegt šādu informāciju:

- (a) šādas prasības iemeslus, tostarp tās atbilstību nepieciešamības un proporcionalitātes principam;
- (b) aplēses par šādas prasības paredzamo ietekmi uz epidemioloģisko situāciju, tostarp attiecībā uz spiedienu, ko tā rada valstu veselības aprūpes sistēmām;
- (c) šādas prasības datumu, stāšanos spēkā un ilgumu.

Turklāt šādi ierobežojumi būtu jāapspriež *IPCR* tīklā, tostarp nolūkā nodrošināt atbilstību Ieteikumam (ES) 2022/XXXX.”;

- (4) ieteikuma 12. punktu aizstāj ar šādu:

“12. Būtu jāakceptē šādi ES digitālie Covid sertifikāti, ja ir iespējams pārbaudīt to autentiskumu, derīgumu un integritāti:

- (a) vakcinācijas sertifikāti, kas izdoti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 attiecībā uz Covid-19 vakcīnu, uz kuriem attiecas minētās regulas 5. panta 5. punkta pirmā daļa, vai attiecībā uz Covid-19 vakcīnu, kurai ir pabeigta procedūra iekļaušanai PVO ārkārtas lietojuma sarakstā, un kuri apliecina, ka to turētājs ir:
 - pabeidzis pirmreizējās vakcinācijas kursu un kopš pēdējās devas ir pagājušas vismaz 14 dienas; vai
 - saņēmis vienu vai vairākas balstdevas pēc pirmreizējās vakcinācijas kursa pabeigšanas;

ar noteikumu, ka vēl nav beidzies Regulā (ES) 2021/953 noteiktais akceptēšanas periods.

Dalībvalstis varētu arī akceptēt vakcinācijas sertifikātus, kas izdoti saskaņā ar Regulas (ES) 2021/953 5. panta 5. punkta otro daļu par citām Covid-19 vakcīnām, vai vakcinācijas sertifikātus, kas izdoti saskaņā ar Regulas (ES) 2021/953 5. panta 5. punkta ceturto daļu.

Pamatojoties uz turpmākiem zinātniskiem pierādījumiem, Komisijai būtu regulāri atkārtoti jāizvērtē a) apakšpunktā izklāstītā pieeja.

- (b) Testa sertifikāti, kas izdoti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953 un kuri apliecina negatīvu testa rezultātu, kas iegūts:
 - ne agrāk kā 72 stundas pirms ierašanās molekulāra nukleīnskābes amplifikācijas testa (*NAAT*) gadījumā, vai
 - ne agrāk kā 24 stundas pirms ierašanās, ja antigēna tests ir iekļauts ES kopējā Covid-19 antigēna testu sarakstā, par ko vienojusies Veselības drošības komiteja¹².

¹² Pieejams šeit: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/public-health/high-quality-covid-19-testing_en

Attiecībā uz ceļošanu, izmantojot tiesības brīvi pārvietoties, dalībvalstīm būtu jāakceptē abu veidu testi.

Dalībvalstīm būtu jācenšas nodrošināt, ka testa sertifikāti tiek izdoti iespējami drīz pēc testa parauga ņemšanas.

- (c) Pārslimošanas sertifikāti, kas izdoti saskaņā ar Regulu (ES) 2021/953, ja vēl nav beidzies minētajā regulā noteiktais akceptēšanas periods.”;

- (5) ieteikuma 15. punktu aizstāj ar šādu:

“15. Ja dalībvalsts ievieš prasību, ka ir jābūt derīgam ES digitālajam Covid sertifikātam, personām, kurām sertifikāta nav, varētu pieprasīt, lai pirms ierašanās vai ne vēlāk kā 24 stundas pēc ierašanās tās veiktu *NAAT* vai antigēna testu, kas iekļauts ES kopējā Covid-19 antigēna testu sarakstā. Tas neattiecas uz personām, kuras saskaņā ar 16. punktu ir atbrīvotas no prasības, lai tām būtu ES digitālais Covid sertifikāts.”;

- (6) 16. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) ceļotājiem, kas veic būtiskas funkcijas vai kam ir būtiska vajadzība ceļot, jo īpaši:

- transporta darbiniekiem vai transporta pakalpojumu sniedzējiem (tostarp kravas transportlīdzekļu vadītājiem un apkalpes sastāvam), kas pārvadā preces izmantošanai valsts teritorijā, kā arī tiem, kuri tikai brauc cauri tranzītā;
- veselības aprūpes speciālistiem;
- pacientiem, kuri ceļo neatliekamai medicīnisku vai ģimenes iemeslu dēļ;
- diplomātiem, starptautisku organizāciju darbiniekiem, starptautisku organizāciju uzaicinātiem cilvēkiem, kuru fiziska klātbūtne ir nepieciešama šo organizāciju sekmīgai darbībai, militārajam personālam, humānās palīdzības darbiniekiem, civilās aizsardzības personālam un personām, uz kurām attiecas Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2022/382¹³ 2. pants;
- tranzīta pasažieriem;
- jūrniekiem.”;

- (7) Sadaļu “ES “luksofora” krāsu karte, izņēmumi un uz šo karti balstīti papildu pasākumi” pēc 16. punkta dzēš;

- (8) ieteikuma 17., 18. un 19. punktu dzēš;

- (9) ieteikuma 20. punktā otro daļu aizstāj ar šādu:

“Lai atbalstītu dalībvalstis, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centram būtu jāturpina publicēt informāciju un datus par SARS-CoV-2 bažas raisošiem vai uzmanību prasošiem variantiem.”;

- (10) ieteikuma 21., 22. un 23. punktu aizstāj ar šādiem:

“21. Dalībvalstīm būtu jānovērtē dažādu SARS-CoV-2 variantu cirkulācija kopienā, izvēloties reprezentatīvus paraugus sekvencēšanai, veicot ģenētisko raksturojumu un

¹³ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2022/382 (2022. gada 4. marts), ar ko Direktīvas 2001/55/EK 5. panta nozīmē konstatē no Ukrainas pārvietoto personu masveida pieplūduma esamību un nosaka pagaidu aizsardzības ieviešanu (OV L 71, 4.3.2022., 1. lpp.).

ziņojot par variantu tipizācijas rezultātiem saskaņā ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra publicētajiem sekvencēšanas norādījumiem.

22. Ja, reaģējot uz jauna bažas raisoša vai uzmanību prasoša SARS-CoV-2 varianta parādīšanos, dalībvalsts pieprasa ceļotājiem, tostarp ES digitālo Covid sertifikātu turētājiem, pēc ieceļošanas tās teritorijā ievērot karantīnu vai pašizolāciju vai veikt SARS-CoV-2 infekcijas testu, vai ja tā šādu sertifikātu turētājiem nosaka citus ierobežojumus, tai būtu attiecīgi ātri jāinformē Komisija un pārējās dalībvalstis, tostarp sniedzot šā ieteikuma 11.a punktā un Regulas (ES) 2021/953 11. panta 2. punktā minēto informāciju. Ja iespējams, šāda informācija būtu jāsniedz 48 stundas pirms šādu jaunu ierobežojumu ieviešanas. Ja vien iespējams, šādi pasākumi būtu jāveic tikai reģionālā mērogā.

Tas būtu jāattiecinā arī uz situācijām, kad epidemioloģiskā situācija strauji un smagi pasliktinās tādā veidā, kas liecina par jauna bažas raisoša vai uzmanību prasoša SARS-CoV-2 varianta parādīšanos.

23. Ja dalībvalsts iedarbina ārkārtas apturēšanas procedūru un rezultātā pieprasa transporta darbiniekiem un transporta pakalpojumu sniedzējiem veikt Covid-19 infekcijas testu, būtu jāizmanto ātrie antigēna testi un nebūtu jāpiemēro karantīna — tādējādi nevajadzētu rasties transporta traucējumiem. Ja rodas transporta vai piegādes ķēdes traucējumi, dalībvalstīm nolūkā saglabāt “zaļo joslu” darbību šādas prasības par sistemātisku testēšanu būtu nekavējoties jāatceļ vai jāatsauc. Turklāt cita veida ceļotājiem, uz kuriem attiecas 16. punkta a) un b) apakšpunkts, nebūtu jāprasa ievērot karantīnu vai pašizolāciju.”;

- (11) ieteikuma 24. punktā otro daļu aizstāj ar šādu:

Komisija, pamatojoties uz Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra regulāri veikto jaunu pierādījumu par variantiem izvērtējumu, un analīzi, ko izstrādā Eiropas ekspertu grupa SARS-CoV-2 variantu jautājumos, var arī ierosināt apspriešanos Padomē par jaunu SARS-CoV-2 bažas raisošu vai uzmanību prasošu variantu.”;

- (12) ieteikuma 27. punktu aizstāj ar šādu:

“27. Ja saistībā ar 11.a vai 22. punktu dalībvalsts pieprasa, lai personas, kas ceļo uz tās teritoriju, izmantojot kolektīvos transporta veidus ar iepriekš piešķirtu sēdekli vai kajīti, iesniegtu pasažieru lokalizācijas veidlapas (*PLF*) kontaktu izsekošanas nolūkos saskaņā ar datu aizsardzības prasībām, dalībvalstīm būtu jāizmanto ES digitālā pasažieru lokalizācijas veidlapa, kas izstrādāta ES vienotās rīcības *EU Healthy Gateways*¹⁴ ietvaros, un jāpievienojas *PLF* apmaiņas platformai, lai uzlabotu savas pārrobežu kontaktu izsekošanas spējas attiecībā uz visiem transporta veidiem. Dalībvalstīm nebūtu jāpieprasa *PLF* iesniegšana ceļošanai ar privāto transportu. Ja iespējams saskaņā ar valsts tiesību aktiem un ievērojot datu aizsardzības noteikumus, dalībvalstis varētu arī apsvērt esošo pasažieru datu izmantošanu kontaktu izsekošanai.”;

- (13) ieteikuma 29. un 30. punktu aizstāj ar šādiem:

“29. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/953 11. pantu dalībvalstīm attiecīgajām ieinteresētajām personām un plašai sabiedrībai būtu jāsniedz skaidra, visaptveroša un savlaicīga informācija par visiem pasākumiem, kas ietekmē tiesības uz brīvu pārvietošanos, un jebkādam papildu prasībām, piemēram, nepieciešamību iesniegt

¹⁴

<https://www.euplf.eu/en/home/index.html>

PLF. Tas ietver informāciju par šādu prasību atcelšanu vai neesību. Informācija būtu jāpublicē arī mašīnlasāmā formātā.

30. Dalībvalstīm šī informācija būtu regulāri jāatjaunina un būtu arī jādara pieejama tīmekļa platformā *Re-Open EU*. Dalībvalstīm *Re-Open EU* platformā būtu jāsniedz arī informācija par ES digitālo Covid sertifikātu izmantošanu iekšzemē.

Informācija par jebkādiem jauniem pasākumiem būtu jāpublicē pēc iespējas ātrāk un parasti vismaz 24 stundas pirms to stāšanās spēkā, ņemot vērā, ka epidemioloģiskās ārkārtas situācijās ir vajadzīga zināma elastība.”;

(14) pielikumu dzēš.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*